

Je čtení knih přežitek? Některé děti to tak mají

Jistě si ještě pamatujete ten úžasný pocit, jaké to bylo, když jste přečetli svou první knihu. A také později, ten stav intelektuálního potěšení, když jste se nořili do dalších a dalších knih, až dodnes, kdy je jasné, že bez čtení byste byli v životě o něco podstatného ochuzeni.

Přesto však v generaci našich dětí a vnuků není málo těch, kteří nečtou vůbec nebo čtou jen z donucení a povinnosti. Nedávno jsem potkala v městské knihovně svou známou spolu s patnáctiletou dcerou. Zatímco nadšená maminka nesla domů náruč čtiva, dcera se znuděně zabírala mobilem. Když jsem se zeptala, zda si také nechce něco ke čtení půjčit, zaskočila mě drsnou odpovědí: „A proč? Já už jsem referát na knihu v tomhle pololetí měla.“

A tak mě napadly dvě myšlenky. Už chápu, proč ve školách i jinde vzniká tolik aktivit, které mají za cíl děti ke čtení přivést. A druhá kacířská: A není to vlastně jedno? Naše děti prostě mají stejné potěšení z mobilů, kde sdílejí své pocity na sociálních sítích, a počítačů, kde sprádkají příběhy prostřednictvím virtuálních her. Takže jejich tvořivost a fantazie zas tak na frak nedostanou.

Jenže odborníci to vidí jinak. Světové studie prokazují, že čtení knih pomáhá

nejen cvičit lidský mozek již od raného věku, ale výrazně přispívá k rozvoji paměti, a zejména kreativity a fantazie. Nejdůležitější úlohu přitom hraje čtení z knih a časopisů, které se velkou měrou podílí na správné mozkové činnosti i na vývoji osobnosti. Plynulé čtení je důležitým předpokladem pro rozvoj myšlení a učení.

„Dnes už prvňáci pravidelně používají počítač, tablet i mobilní telefon a přitom neumějí správně číst,“ říká MUDr. Martina Celecká z Thomayerovy nemocnice v Praze, která se specializuje na dětskou a dorostovou psychiatrii. „Přes různé mediální možnosti je čtení z papíru tím nejvhodnějším způsobem pro začínajícího čtenáře. Dítě se čtením z tištěných předloh neunaví tak rychle a snadněji dodržuje správnou vzdálenost očí od textu. Menší děti si rády prohlížejí v knize obrázky a také si chtějí domýšlet příběhy. Právě tím rozvíjejí svou představivost a fantazii.“

Jednou ze škol, které vy-

mýšlejí stále nové aktivity, jež dětem poutavým způsobem přibližují svět knih, je Základní škola Mohylová v Praze 13. Její ředitelka Martina Štychová nám jejich filozofii vysvětlila: „V loňském školním roce jsme založili čtenářský klub, který zatím funguje jako kroužek každé úterní odpoledne. Děti zde pracují s texty, každé si přinese vlastní knížku, nebo si ji půjčí a společně se věnujeme čtení. Nakoupili jsme dětem do školy knihy a vymysleli jsme akci adopce knihy. Na internetu

rům do domova důchodců. Tam jsem s nimi už dvakrát byla a je to opravdu moc dojemné. Jednou měsíčně také chodí naši páťáci číst předškolákům, tedy budoucím prvňákům do mateřské školy. Na to se všichni těší a hlavně to buduje dobré vztahy mezi dětmi.“ Jak je vidět, dá se i ve škole lásku ke knihám od mládí úspěšně pěstovat.

Propagaci tištěného slova mezi žáky si klade za cíl také projekt Kniha do škol. Jedná se o poutavé představení knihy jako zdroje informací,

FOTO: Alena TUČÍMOVÁ

máme seznam knih, rodiče si z něj vyberou jednu, společně s dítětem ji koupí a věnují škole, aby si ji mohli přečíst všichni. Do knihy vlepíme informaci, kdo tuto knihu adoptoval, a z jejího darování vytvoříme slavnostní chvíli. Kromě čtenářského klubu máme každý měsíc literární kavárnu, říkáme tomu snídaně s knihou, kde děti ráno dostanou čaj a koblihu a každé dítě si tam patnáct dvacet minut čte. V květnu jsme měli odpolední literární kavárnu pro rodiče, kde zas naopak oni dětem představili své oblíbené knihy. Ale to ještě není všechno. Jednou za dva měsíce chodí děti naší školy, a to už i prvňáci, číst senio-

lovní zásoby, vzdělání, přítele a rádce. Projekt je koncipován formou scénického čtení za pomoci audiovizuální techniky, mluveného slova a živého hudebního doprovodu. Součástí projektu je vyhlášení literární soutěže V rukojmí slov, dávající prostor všem dětem, které píšou poezii či beletrii. V příštím roce vydavatelství Petra Doležala nejzajímavější práce vydá v knižní podobě. Projekt je zatím na samém začátku, ale jeho autoři věří, že se jim společným úsilím podaří dětem představit knihu jako nepostradatelného průvodce jejich životem a navrátit ji tak na místo, kam bezpochyby patří.

Zlata ŠTÁSTKOVÁ

Chceme vrátit knihu mezi české děti.

POMŮŽETE NÁM?

Vítejte v literární dílně Petra Doležala.

Ukázka scénického čtení za pomoci audiovizuální techniky.

Garantem projektu:

Knižní vydavatelství

Petra Doležala

www.temnevody.com

temne-vody@seznam.cz

telefon: 604 966 377

